

ВИЕНСКА КОНВЕНЦИЯ за консулските отношения

Ратифицирана с Указ № 947 на Държавния съвет от 25.05.1989 г. - ДВ, бр. 42 от 2.06.1989 г. В сила за България от 10.08.1989 г. Издадена от Министерство на външните работи, обн., ДВ, бр. 42 от 25.05.1990 г.

Държавите - страни по тази конвенция,

отбелязвайки, че консулски отношения са установявани между народите от древни времена,

вземайки под внимание целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации относно суверенното равенство на държавите, поддържането на международния мир и сигурност и развитието на приятелски отношения между държавите,

имайки предвид, че Конференцията на Организацията на обединените нации за дипломатическите отношения и имунитети прие Виенската конвенция за дипломатическите отношения, открита за подписване на 18 април 1961 г.,

убедени, че сключването на международна конвенция за консулските отношения, привилегии и имунитети ще допринесе за развитието на приятелски отношения между държавите независимо от техния държавен и обществен строй,

съзнавайки, че тези привилегии и имунитети се предоставят не за изгода на отделни лица, а за да се осигури чрез консулствата ефикасно изпълнение на техните функции от името на съответните държави,

потвърждавайки, че нормите на международното обичайно право ще продължават да уреждат въпросите, които не са изрично регламентирани от разпоредбите на тази конвенция,

се споразумяха за следното:

Член 1

Определения

1. За целите на тази конвенция употребените по-долу изрази имат следното значение:

а) изразът "консулство" означава всяко генерално консулство, консулство, вицеконсулство или консулско агентство;

б) изразът "консулски окръг" означава района, определен на консулството за изпълнение на консулските функции;

с) изразът "шеф на консулство" означава лицето, на което е възложено да действа в това качество;

d) изразът "консулско длъжностно лице" означава всяко лице, включително шефа на консулството, натоварено в това му качество да изпълнява консулски функции;

e) изразът "консулски служител" означава всяко лице, заето в административните и техническите служби на консулството;

f) изразът "член на обслужващия персонал" означава всяко лице, заето в домакинската служба на консулството;

g) изразът "членове на консулството" означава консулските длъжностни лица, консулските служители и членовете на обслужващия персонал;

h) изразът "членове на консулския персонал" означава консулските длъжностни лица без шефа на консулството, консулските служители и членовете на обслужващия персонал;

i) изразът "член на частния персонал" означава лице, заето изключително в частното обслужване на член на консулството;

j) изразът "консулски помещения" означава сградите или част от сградите и принадлежащия терен, които независимо от това, кой е техният собственик, се използват изключително за целите на консулството;

k) изразът "консулски архив" означава всички книжа, документи, кореспонденция, книги, филми, магнетофонни ленти и регистри на консулството, както и материалите на шифъра, картотеките и мебелите, предназначени да ги предпазят и съхраняват.

2. Съществуват две категории консулски длъжностни лица: щатни консулски длъжностни лица и почетни консулски длъжностни лица. Разпоредбите на глава II от тази конвенция се прилагат за консулствата, ръководени от щатни консулски длъжностни лица; разпоредбите на глава III се прилагат за консулствата, ръководени от почетни консулски длъжностни лица.

3. Особеното положение на членовете на консулство, които са граждани на приемащата държава или имат постоянно местожителство в нея, се урежда от чл. 71 на тази конвенция.

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ЗА КОНСУЛСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

Раздел I

Установяване и осъществяване на консулски отношения

Член 2

Установяване на консулски отношения

1. Установяването на консулски отношения между държавите става по взаимно

съгласие.

2. Съгласието, дадено за установяване на дипломатически отношения между две държави, включва, освен ако друго не е уговорено, съгласие за установяване на консулски отношения.

3. Скъсването на дипломатическите отношения не влече след себе си *ipso facto* скъсване на консулските отношения.

Член 3

Изпълнение на консулските функции

Консулските функции се изпълняват от консулства. Те също така се изпълняват и от дипломатически представителства в съответствие с разпоредбите на тази конвенция.

Член 4

Откриване на консулства

1. Консулство може да бъде открито на територията на приемащата държава само със съгласието на тази държава.

2. Седалището на консулството, неговият клас и консулският му окръг се определят от изпращащата държава и подлежат на одобрение от приемащата държава.

3. По-нататъшни изменения на седалището на консулството, неговия клас или консулски окръг могат да се правят от изпращащата държава само със съгласието на приемащата държава.

4. Съгласието на приемащата държава се изисква също така, ако генерално консулство или консулство желае да открие вицеконсулство или консулско агентство в друго населено място освен това, където самото то е установено.

5. Изричното и предварително съгласие на приемащата държава е необходимо също така за откриване на канцелария, съставляваща част от съществуващо консулство извън седалището на последното.

Член 5

Консулски функции

Консулските функции се състоят във:

a) защита в приемащата държава на интересите на изпращащата държава и на нейните граждани, физически и юридически лица, в границите, допускани от международното право;

b) съдействие за развиване на търговски, икономически, културни и научни връзки между изпращащата държава и приемащата държава, а също така съдействие за развиване

по друг начин на приятелски отношения между тях в съответствие с разпоредбите на тази конвенция;

с) изясняване с всички законни средства на условията и развитието на търговския, икономическия, културния и научния живот в приемащата държава, съобщаване за тях на правителството на изпращащата държава и предоставяне на сведения на заинтересуваните лица;

д) издаване на паспорти и документи за пътуване на граждани на изпращащата държава, както и на визи или съответни документи на лица, желаещи да посетят изпращащата държава;

е) оказване на помощ и съдействие на граждани, физически и юридически лица, на изпращащата държава;

ф) изпълняване на функции на нотариус, длъжностно лице по гражданското състояние и на други подобни функции, а също така изпълняване на някои функции от административен характер при условие, че това не противоречи на законите и правилниците на приемащата държава;

г) защита на интересите на гражданите, физически и юридически лица, на изпращащата държава в случай на наследяване на територията на приемащата държава в съответствие със законите и правилниците на приемащата държава;

h) охрана в рамките, установени от законите и правилниците на приемащата държава, на интересите на малолетни и недееспособни граждани на изпращащата държава, особено когато се налага установяването над такива лица на настойничество или попечителство;

и) като се съблюдават практиката и процедурата, действащи в приемащата държава, да представляват гражданите на изпращащата държава или да вземат мерки, за да се осигури подходящото им представяне пред съдебни или други органи на приемащата държава, за да се поиска в съответствие със законите и правилниците на приемащата държава вземането на временни мерки с оглед охраната на правата и интересите на тези граждани, когато поради отсъствие или друга причина те не могат своевременно да защитават своите права и интереси;

j) предаване на съдебни и несъдебни документи или изпълнение на съдебни поръчки за разпит в съответствие с действащите международни споразумения или при липса на такива споразумения по всеки друг начин, съвместим със законите и правилниците на приемащата държава;

к) упражняване на предвидените от законите и правилниците на изпращащата държава права на контрол и инспекция на морските и речните кораби, плаващи под флага на изпращащата държава, и на самолетите, регистрирани в тази държава, както и по отношение на техните екипажи;

l) оказване помощ на корабите и самолетите, посочени в буква "к" на този член, и на

техните екипажи, приемане на декларации за пътуването на тези кораби, преглеждане и оформяне на корабните документи и без да се накърняват правата на органите на приемащата държава, разследване на всякакви Происшествия станали по време на пътуването, и разрешаване на всякакви спорове между капитана, командния състав и моряците, доколкото това се предвижда от законите и правилниците на изпращащата държава;

m) упражняване всички други функции, възложени на консулството от изпращащата държава, които не се забраняват от законите и правилниците на приемащата държава или за изпълнението на които приемащата държава не се противопоставя, или които са предвидени от действащи международни договори между изпращащата държава и приемащата държава.

Член 6

Изпълнение на консулски функции извън границите на консулски окръг

При особени обстоятелства консулско длъжностно лице може със съгласие на приемащата държава да изпълнява своите функции извън границите на своя консулския окръг.

Член 7

Изпълнение на консулски функции в трета държава

Изпращащата държава може след уведомяване на заинтересуваните държави и при положение, че една от тях не се противопостави изрично, да възложи на консулство, установено в една държава, да изпълнява консулски функции в друга държава.

Член 8

Изпълнение на консулски функции от името на трета държава

След съответно уведомление до приемащата държава консулство на изпращащата държава може, ако приемащата държава не се противопостави, да изпълнява консулски функции в приемащата държава от името на трета държава.

Член 9

Клас на шефовете на консулства

1. Шефовете на консулства се подразделят на четири класа, а именно:

- a) генерални консули;
- b) консули;
- c) вицеконсули;
- d) консулски агенти.

2. Точка 1 на този член по никакъв начин не ограничава правото на която и да е от договарящите страни да определя наименованието на консулските длъжностни лица извън шефовете на консулства.

Член 10

Назначаване и допускане на шефове на консулства

1. Шефовете на консулства се назначават от изпращащата държава и се допускат да изпълняват своите функции от приемащата държава.

2. Като се спазват разпоредбите на тази конвенция, условията по назначаването и допускането на шефа на консулство се определят съответно от законите, правилниците и обичаите на изпращащата държава и на приемащата държава.

Член 11

Консулски патент или уведомление за назначение

1. Изпращащата държава снабдява шефа на консулство с документ, имащ формата на патент, или подобен документ, съставян за всяко назначаване, удостоверяващ неговата длъжност и посочващ, като общо правило, пълното му име, категория и клас, консулския окръг и седалището на консулството.

2. Изпращащата държава предава този патент или подобен документ по дипломатически или друг съответен път на правителството на държавата, на територията на която шефът на консулство трябва да изпълнява своите функции.

3. Ако приемащата държава е съгласна, изпращащата държава може да замести патента или подобния документ с уведомление, съдържащо данните, посочени в точка 1 на този член.

Член 12

Екзекватура

1. Шефът на консулство се допуска да изпълнява своите функции с разрешение от приемащата държава, наречено "екзекватура", каквато форма и да има това разрешение.

2. Държавата, която отказва да издаде екзекватура, не е длъжна да съобщава на изпращащата държава мотивите за своя отказ.

3. С изключение на случаите, предвидени в чл. 13 и 15, шефът на консулство не може да пристъпи към изпълнение на своите функции, преди да е получил екзекватурата.

Член 13

Временно допускане на шефовете на консулства

До издаването на екзекватурата шефът на консулство може временно да бъде допуснат да изпълнява своите функции. В такъв случай се прилагат разпоредбите на тази конвенция.

Член 14

Уведомяване на властите от консулския окръг

Веднага след като шефът на консулството е допуснат, дори временно, да изпълнява своите функции, приемащата държава незабавно уведомява за това компетентните органи на консулския окръг. Освен това тя осигурява вземането на мерки, необходими, за да може шефът на консулство да изпълнява задълженията на своята длъжност и да се ползува от предимствата, произтичащи от тази конвенция.

Член 15

Временно изпълняване функциите на шеф на консулство

1. Ако шефът на консулство не може да изпълнява своите функции или ако длъжността шеф на консулство е вакантна, функциите на шеф на консулство могат временно да се изпълняват от временно изпълняващ длъжността шеф на консулство.

2. Пълното име на временно изпълняващия длъжността шеф на консулство се съобщава писмено на Министерството на външните работи на приемащата държава или на посочения от това министерство орган от дипломатическото представителство на изпращащата държава или ако тя няма такова представителство в приемащата държава - от шефа на консулството, или ако той не е в състояние да направи това - от който и да е компетентен орган на изпращащата държава. Като общо правило това уведомление се прави предварително. Приемащата държава може да изисква да се получи нейното съгласие за допускането като временно изпълняващ длъжността шеф на консулство на лице, което не е нито дипломатически агент, нито консулско длъжностно лице на изпращащата държава в приемащата държава.

3. Компетентните органи на приемащата държава трябва да предоставят на временно изпълняващия длъжността шеф на консулство помощ и закрила. Докато той изпълнява това задължение, върху него се разпростират разпоредбите на тази конвенция на същото основание както за шефа на това консулство. Приемащата държава обаче не е длъжна да предоставя на временно изпълняващия длъжността шеф на консулство улесненията, привилегиите и имунитетите, чието ползуване от шефа на консулството е подчинено на условия, на които временно изпълняващият не отговаря.

4. Когато член на дипломатическия персонал на дипломатическото представителство на изпращащата държава в приемащата държава е назначен от изпращащата държава в съответствие с разпоредбите на точка 1 на този член за временно изпълняващ длъжността, той продължава да се ползва с дипломатически привилегии и имунитети при условие, че приемащата държава не възрази против това.

Член 16

Ред на старшинство между шефовете на консулства

1. Шефовете на консулства се подреждат във всеки клас по ред на старшинство в зависимост от датата на издаването на екзекватурата.

2. Ако обаче шефът на консулство преди получаването на екзекватурата временно е допуснат да изпълнява своите функции, неговото място по реда на старшинството се определя от датата на временното допускане; това място му се запазва и след като му бъде издадена екзекватура.

3. Старшинството между двама или повече шефове на консулства, получили екзекватура или временно допуснати до изпълняване на функциите си в един и същи ден, се определя от датата на представянето на приемащата държава на техните патенти или подобни документи или пък от датата на уведомяването, посочено в точка 3 на чл. 11 .

4. Временно изпълняващите длъжността заемат по реда на старшинството места след всички шефове на консулства. Старшинството помежду им се определя от датите на тяхното встъпване във временно изпълнение на длъжността, които са били посочени в уведомяванията, направени в съответствие с точка 2 на чл. 15 .

5. Почетни консулски длъжностни лица, които са шефове на консулства, заемат във всеки клас местата след щатните шефове на консулства по реда и съгласно разпоредбите, посочени в предходните точки.

6. Шефовете на консулства имат старшинство по отношение на консулските длъжностни лица, които нямат този статут.

Член 17

Извършване на дипломатически действия от консулски длъжностни лица

1. В държава, където изпращащата държава няма дипломатическо представителство и където тя не се представлява от дипломатическо представителство на трета държава, консулско длъжностно лице може със съгласието на приемащата държава и без изменение на неговия консулски статут да бъде упълномощено да извършва дипломатически действия. Извършването на такива действия от консулско длъжностно лице не му дава никакво право да претендира за дипломатически привилегии и имунитети.

2. Консулско длъжностно лице може след уведомяване до приемащата държава да действа като представител на изпращащата държава в която и да е междуправителствена организация. Действувайки в това си качество, то има право да се ползува от всички привилегии и имунитети, предоставяни от международното обичайно право или от международните споразумения на представител при междуправителствена организация; все пак, що се отнася до изпълнението от него на каквато и да е консулска функция, то няма право на съдебен имунитет, по-голям, отколкото този, с който консулско длъжностно лице се ползува съгласно тази конвенция.

Член 18

Назначаване на едно и също лице за консулско длъжностно лице

от две или повече държави

Две или повече държави могат със съгласието на приемащата държава да назначат едно и също лице за консулско длъжностно лице в тази държава.

Член 19

Назначаване на членове на консулския персонал

1. Като се спазват разпоредбите на чл. 20 , 22 и 23 , изпращащата държава може да назначава членовете на консулския персонал по свое усмотрение.

2. Изпращащата държава своевременно уведомява приемащата държава за пълното име, категорията и класа на всички консулски длъжностни лица освен шефа на консулство, за да може приемащата държава, ако пожелае, да упражнява права, предоставени ѝ в точка 3 на чл. 23 .

3. Изпращащата държава може, ако това се изисква от нейните закони и правилници, да поиска приемащата държава да издаде екзекватура на консулско длъжностно лице, което не е шеф на консулство.

4. Приемащата държава може, ако това се изисква от нейните закони и правилници, да издаде екзекватура на консулско длъжностно лице, което не е шеф на консулство.

Член 20

Численост на консулския персонал

При липса на конкретно споразумение за числеността на персонала на консулството приемащата държава може да поиска числеността на персонала да се поддържа в рамки, които тя смята за разумни и нормални, с оглед обстоятелствата и условията, съществуващи в консулския окръг, и нуждите на въпросното консулство.

Член 21

Ред на старшинство между консулските длъжностни лица на консулство

Дипломатическото представителство на изпращащата държава или ако тази държава няма в приемащата държава такова представителство, шефът на консулството съобщава на Министерството на външните работи на приемащата държава или на посочения от това министерство орган реда на старшинство между консулските длъжностни лица на консулството, а също така и всяко изменение на този ред.

Член 22

Гражданство на консулските длъжностни лица

1. Консулските длъжностни лица трябва по принцип да бъдат граждани на изпращащата държава.

2. Консулските длъжностни лица не могат да се назначават измежду граждани на приемащата държава освен с изричното съгласие на тази държава, което съгласие може да бъде оттеглено по всяко време.

3. Приемашката държава може да си запази подобно право и по отношение на граждани на трета държава, които не са същевременно граждани на изпращащата държава.

Член 23

Лица, обявени за *persona non grata*

1. Приемашката държава може по всяко време да уведоми изпращащата държава, че дадено консулско длъжностно лице е *persona non grata* или че който и да е член на консулския персонал е неприемлив. В такъв случай изпращащата държава е длъжна съответно да отзове това лице или да прекрати неговите функции в консулството.

2. Ако изпращащата държава откаже да изпълни или не изпълни в течение на разумен срок своите задължения, предвидени в точка 1 на този член, приемашката държава може според случая да оттегли екзекватурата на даденото лице или да престане да го смята за член на консулския персонал.

3. Лице, назначено за член на консулство, може да бъде обявено за неприемливо преди пристигането му на територията на приемашката държава или ако то вече се намира там, преди да е встъпило в длъжност в консулството. В такъв случай изпращащата държава трябва да оттегли неговото назначение.

4. В случаите, посочени в точки 1 и 3 на този член, приемашката държава не е длъжна да съобщава на изпращащата държава мотивите за своето решение.

Член 24

Уведомяване на приемашката държава за назначенията,
пристиганията и заминаванията

1. Министерството на външните работи на приемашката държава или посоченият от това министерство орган се уведомява:

a) за назначаването на членове на консулство, за тяхното пристигане след назначаването им в консулството, за окончателното им заминаване или прекратяването на техните функции и за всички други изменения, засягащи техния статут, които могат да настъпят по време на службата им в консулството;

b) за пристигането или окончателното заминаване на лице от семейството на член на консулство, което живее заедно с него, а също така в надлежни случаи за това, че дадено лице става или преставя да бъде член на семейството;

c) за пристигането и окончателното заминаване на членове на частния персонал и в съответните случаи за прекратяване на тяхната служба като такива;

d) за наемането и уволняването на лица с постоянно местожителство в приемашката държава като членове на консулство или като членове на частния персонал, имащи право

на привилегии и имунитети.

2. Уведомяването за пристигане или окончателно заминаване трябва да се прави по възможност предварително.

Раздел II

Прекратяване на консулските функции

Член 25

Прекратяване функциите на член на консулство

Функциите на член на консулство се прекратяват, по-специално:

а) при уведомление от изпращащата държава до приемащата държава, че неговите функции са прекратени;

б) при оттегляне на екзекватурата;

с) при уведомление от приемащата държава до изпращащата държава, че тя е престанала да счита въпросното лице за член на консулския персонал.

Член 26

Заминаване от територията на приемащата държава

Приемащата държава е длъжна, дори в случай на въоръжен конфликт, да предоставя на членовете на консулството и на членовете на частния персонал, които не са граждани на приемащата държава, а също така на членовете на техните семейства, които живеят заедно с тях, независимо от тяхното гражданство, необходимото време и улеснения, за да могат да подготвят своето заминаване и да напуснат нейната територия колкото се може по-скоро след прекратяване на техните функции. По-специално тя трябва в случай на необходимост да предоставя на тяхно разположение превозните средства, необходими за самите тях и за тяхното имущество, с изключение на имуществото, придобито в приемащата държава, чийто износ е забранен по време на заминаването.

Член 27

Закрила на консулските помещения и архив и на интересите на

изпращащата държава при изключителни обстоятелства

1. В случай на скъсване на консулските отношения между две държави:

а) приемащата държава е длъжна, дори в случай на въоръжен конфликт, да уважава и закриля консулските помещения, а също така имуществото на консулството и консулския архив;

б) изпращащата държава може да повери охраната на консулските помещения, а също така и на имуществото, което се намира в тях, и на консулския архив на трета държава,

приемлива за приемащата държава;

с) изпращащата държава може да повери защитата на своите интереси и на интересите на своите граждани на трета държава, приемлива за приемащата държава;

2. В случай на временно или окончателно закриване на консулство се прилагат разпоредбите на буква "а" от точка 1 на този член. Освен това:

а) когато изпращащата държава, макар да не е представляваната в приемащата държава от дипломатическо представителство, но има на територията на тази държава друго консулство, на това консулство може да бъде поверена охраната на помещенията на закритото консулство заедно с намиращото се в него имущество и консулския архив, а също така със съгласие на приемащата държава и изпълнението на консулските функции в окръга на това консулство; или

б) ако изпращащата държава няма в приемащата държава нито дипломатическо представителство, нито друго консулство, прилагат се разпоредбите на букви "b" и "c" от точка 1 на този член.

ГЛАВА II

УЛЕСНЕНИЯ, ПРИВИЛЕГИИ И ИМУНИТЕТИ НА КОНСУЛСТАТА, ЩАТНИТЕ КОНСУЛСКИ

ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА И ДРУГИТЕ ЧЛЕНОВЕ НА КОНСУЛСТВОТО

Раздел I

Улеснения, привилегии и имунитети на консулството

Член 28

Улеснения за дейността на консулството

Приемащата държава предоставя всички улеснения за изпълнение на функциите на консулството.

Член 29

Ползуване на национално знаме и герб

1. Изпращащата държава има право да използва своето национално знаме и държавен герб в приемащата държава в съответствие с разпоредбите на този член.

2. Националното знаме на изпращащата държава може да бъде окачено и държавният ѝ герб поставен на сградата, заемана от консулството, и на входната ѝ врата, а също така на резиденцията на шефа на консулството и на превозните средства, когато те се използват за служебни цели.

3. При упражняване на правото, предвидено от този член, се имат предвид законите, правилниците и обичаите на приемащата държава.

Член 30

Помещения

1. Приемашката държава е длъжна било да улеснява изпращащата държава в рамките на своите закони и правилници да придобие необходимите за консулството помещения, било да оказва помощ на изпращащата държава да се снабди по друг начин с такива помещения.

2. Тя е длъжна също така в случай на необходимост да оказва помощ на консулството за получаване на подходящи жилища за неговите членове.

Член 31

Неприкосновеност на консулските помещения

1. Консулските помещения са неприкосновени в рамките, предвидени от този член.

2. Органите на приемащата държава могат да влизат в тази част на консулските помещения, която се използва изключително за работа на консулството, само със съгласие на шефа на консулството, на определено от него лице или на шефа на дипломатическото представителство на изпращащата държава. Обаче съгласието на шефа на консулството може да се предполага за получено в случай на пожар или друго стихийно бедствие, изискващо неотложни защитни мерки.

3. При спазване на разпоредбите на точка 2 на този член приемащата държава има специалното задължение да взема всички необходими мерки, за да попречи консулските помещения да бъдат нападнати или да им бъдат нанасяни щети и да се предотврати каквото и да е нарушение на спокойствието на консулството или накърняване на неговото достойнство.

4. Консулските помещения, тяхната мебелировка и имуществото на консулството, както и превозните средства не могат да бъдат обект на каквато и да е форма на реквизиция за целите на националната отбрана или за обществено ползуване. В случай, когато би се наложило отчуждаване за същите цели, ще бъдат взети всички необходими мерки, за да не се пречи на изпълнението на консулските функции, и на изпращащата държава ще бъде дадено незабавно равностойно и действително обезщетение.

Член 32

Освобождаване на консулските помещения от данъци и такси

1. Консулските помещения и резиденцията на щатния шеф на консулство, чийто собственик или наемател е изпращащата държава или всяко лице, действащо от нейно име, се освобождават от всякакви държавни, районни и общински данъци и такси с изключение на тези, събирани като възнаграждение за оказани конкретни услуги.

2. Освобождаването от данъци и такси, предвидено в точка 1 на този член, не се отнася за тези данъци и такси, с които съгласно законите и правилниците на приемащата

държава се облага лицето, сключило договор с изпращащата държава или с лице, действащо от нейно име.

Член 33

Неприкосновеност на консулския архив и документи

Консулският архив и документи са неприкосновени по всяко време и независимо от мястото, където се намират.

Член 34

Свобода на движение

Като спазва своите закони и правилници относно зоните, достъпът до които е забранен или се регулира по съображения за национална сигурност, приемащата държава осигурява на всички членове на консулството свобода на движение и пътуване на нейна територия.

Член 35

Свобода на съобщенията

1. Приемащата държава разрешава и закрива свободата на съобщенията на консулството за всякакви официални цели. При влизане във връзка с правителството, с дипломатическите представителства и другите консулства на изпращащата държава, където и да се намират те, консулството може да ползува всички подходящи средства за съобщения, включително дипломатически и консулски куриери, дипломатическа или консулска поща и кодирани или шифровани съобщения. Обаче консулството може да инсталира и ползува радиопредавател само със съгласието на приемащата държава.

2. Официалната кореспонденция на консулството е неприкосновена. Изразът "официална кореспонденция" означава цялата кореспонденция, отнасяща се до консулството и неговите функции.

3. Консулската поща не може да бъде нито отваряна, нито задържана. Обаче, ако компетентните органи на приемащата държава имат сериозни основания да предполагат, че пощата съдържа нещо друго освен кореспонденцията, документите или предметите, посочени в точка 4 на този член, те могат да поискат пощата да бъде отворена в тяхно присъствие от упълномощен представител на изпращащата държава. Ако органите на изпращащата държава откажат да изпълнят това искане, пощата се връща в мястото на изпращането.

4. Пакетите, съставляващи консулската поща, трябва да носят видими външни знаци, посочващи техния характер, и могат да съдържат само официална кореспонденция, както и документи или предмети, предназначени изключително за официално ползуване.

5. Консулският куриер трябва да бъде снабден с официален документ, в който се посочват неговият статут и броят на пакетите, съставляващи консулската поща. С изключение на случаите, когато е взето съгласието на приемащата държава, той не може да бъде нито гражданин на приемащата държава, нито, ако той е гражданин на изпращащата

държава, да бъде лице с постоянно местожителство в приемащата държава. При изпълнение на своите функции той се намира под закрилата на приемащата държава. Той се ползува от лична неприкосновеност и не може да бъде арестуван или задържан под каквато и да е форма.

6. Изпращащата държава, нейното дипломатическо представителство и нейните консулства могат да назначават консулски куриери ad hoc. В такива случаи също се прилагат разпоредбите на точка 5 на този член при резервата, че посочените в нея имунитети се прекратяват от момента, когато такъв куриер предаде по предназначение поверената му консулска поща.

7. Консулската поща може да бъде поверена на капитана на кораб или на командира на търговски самолет, който трябва да пристигне в разрешен входен пункт. Този капитан или командир трябва да носи официален документ, посочващ броя на пакетите, съставляващи пощата, но той не се смята за консулски куриер. По споразумение с местните компетентни органи консулството може да изпрати един от своите членове да вземе пощата непосредствено и безпрепятствено лично от капитана на кораба или командира на самолета.

Член 36

Връзка с гражданите на изпращащата държава

1. За улеснение изпълнението на консулските функции по отношение на гражданите на изпращащата държава:

a) консулските длъжностни лица могат свободно да влизат във връзка с гражданите на изпращащата държава и да ги посещават. Гражданите на изпращащата държава имат същата свобода да се свързват с консулските длъжностни лица и да ги посещават;

b) компетентните органи на приемащата държава са длъжни, ако заинтересуваното лице поиска това незабавно да уведомяват консулството на изпращащата държава, че в границите на неговия консулски окръг гражданин на тази държава е арестуван, намира се в затвор или му е определена мярка за неотклонение задържане под стража, или е задържан под друга форма. Всяко съобщение, отправено до консулството от арестувано, намиращо се в затвор или задържано под стража като мярка за неотклонение, или задържано под друга форма лице, трябва да бъде незабавно предадено от посочените органи. Тези органи трябва незабавно да уведомяват заинтересуваното лице за правата, които то има по тази буква;

c) консулските длъжностни лица имат право да посещават гражданин на изпращащата държава, който се намира в затвор, под стража или е задържан под друга форма, да разговарят и да кореспондират с него и вземат мерки за представянето му пред съда. Те също така имат право да посещават който и да е гражданин на изпращащата държава, намиращ се в затвор, под стража или е задържан в техния окръг в изпълнение на присъда. Обаче консулските длъжностни лица трябва да се въздържат да действуват от името на гражданин, който се намира в затвор, задържан под стража като мярка за неотклонение или е задържан под друга форма, ако той изрично възразява против това.

2. Правата, посочени в точка 1 на този член, трябва да се упражняват в рамките на законите и правилниците на приемащата държава, като тези закони и правилници обаче трябва да позволяват пълното осъществяване на целите, за които са предназначени правата, предоставени в съответствие с този член.

Член 37

Уведомяване в случай на смърт, настояничество или попечителство,
корабокрушение и самолетна злополука

Когато компетентните органи на приемащата държава имат съответни сведения, те са длъжни:

а) в случай на смърт на гражданин на изпращащата държава незабавно да уведомят за това консулството, в чийто окръг е настъпила смъртта;

б) да уведомят незабавно компетентното консулство за всички случаи, когато назначаването на настойник или попечител може да бъде в интерес на малолетен или недееспособен гражданин на изпращащата държава. Обаче назначаването на настойник или попечител става съгласно законите и правилниците на приемащата държава;

в) ако кораб, плаващ под флага на изпращащата държава, е претърпял корабкрушение или е заседнал в териториалните или вътрешните води на приемащата държава или ако самолет, регистриран в изпращащата държава, е претърпял авария на територията на приемащата държава, да уведомят незабавно за това най-близкото до мястото на произшествието консулство.

Член 38

Връзки с органите на приемащата държава

При изпълнение на функциите си консулските длъжностни лица могат да се обръщат към:

а) местните компетентни органи на техния консулски окръг;

б) централните компетентни органи на приемащата държава, ако и в степен, в която това се допуска от законите, правилниците и обичаите на приемащата държава или от съответните международни договори.

Член 39

Консулски такси

1. Консулството може да събира на територията на приемащата държава предвидените от законите и правилниците на изпращащата държава такси за извършени консулски услуги.

2. Събираните суми от такси, посочени в точка 1 на този член, и квитанциите за тях се

освобождават от всякакви данъци и такси на приемащата държава.

Раздел II

Улеснения, привилегии и имунитети на щатните консулски длъжностни лица и другите членове на консулството

Член 40

Закрила на консулските длъжностни лица

Приемащата държава се отнася към консулските длъжностни лица с дължимото им уважение и взема всички подходящи мерки, за да попречи на каквото и да е посегателство върху тяхната личност, свобода и достойнство.

Член 41

Лична неприкосновеност на консулските длъжностни лица

1. Консулските длъжностни лица не могат да бъдат нито арестувани, нито подложени на предварително задържане освен в случай на тежко престъпление и с решение на компетентните съдебни органи.

2. С изключение на случая, посочен в точка 1 на този член, консулските длъжностни лица не могат да бъдат затворени, нито подложени на каквото и да е друго ограничение на личната им свобода освен при изпълнение на окончателно съдебно решение.

3. Когато срещу консулско длъжностно лице е започнато наказателно преследване, това лице е длъжно да се яви пред компетентните органи. Производството обаче трябва да се води с дължимото към консулското длъжностно лице уважение поради официалното положение, което заема, и с изключение на случая, предвиден в точка 1 на този член, по начин, че да се попречи колкото се може по-малко на изпълнението на консулските функции. Когато в случаите, посочени в точка 1 на този член, е станало необходимо консулско длъжностно лице да бъде предварително задържано, производството срещу него трябва да започне в най-кратък срок.

Член 42

Уведомяване за арестуване, предварително

задържане или съдебно преследване

В случай на арестуване или предварително задържане на който и да е член на консулския персонал или възбуждане срещу него на наказателно преследване приемащата държава незабавно уведомява за това шефа на консулството. Ако последният сам е подложен на такава мярка, приемащата държава уведомява за това изпращащата държава по дипломатически път.

Член 43

Съдебен имунитет

1. Консулските длъжностни лица и консулските служители не са подчинени на юрисдикцията на съдебните или административните органи на приемащата държава по отношение на действия, извършвани от тях при изпълнението на консулски функции.

2. Обаче разпоредбите на точка 1 на този член не се прилагат по отношение на граждански иск:

а) произтичащ от договор, сключен от консулско длъжностно лице или консулски служител, по който той не е поел изрично или по подразбиране задължение като представител на изпращащата държава; или

б) от трето лице за вреда, причинена в приемащата държава от сухопътно превозно средство, кораб или въздухоплавателно средство.

Член 44

Задължение за явяване като свидетел

1. Членовете на консулство могат да бъдат призовани като свидетели по съдебни или административни производства. Консулските служители и членовете на обслужващия персонал, с изключение на случаите, посочени в точка 3 на този член, не могат да отказват да дават показания. Ако консулско длъжностно лице откаже да даде свидетелски показания, спрямо него не може да бъде приложена никаква принудителна мярка или друга санкция.

2. Органът, който изисква свидетелски показания от консулско длъжностно лице, трябва да избягва да възпрепятствува това лице при изпълнението на неговите функции. Той може, когато това е възможно, да вземе неговите показания в жилището му или в консулството или да приеме писмените му показания.

3. Членовете на консулството не са длъжни да дават показания за обстоятелствата, отнасящи се до служебните им функции, и да предоставят отнасящите се към техните функции служебна кореспонденция и документи. Те имат също така право да отказват да свидетелствуват в качеството на експерти по националното законодателство на изпращащата държава.

Член 45

Отказ от привилегии и имунитети

1. Изпращащата държава може да се откаже по отношение на член на консулството от имунитетите и привилегиите, предвидени в чл. 41 , 43 и 44 .

2. С изключение на случая, предвиден в точка 3 на този член, отказът винаги трябва да бъде изричен и за него трябва да бъде съобщено на приемащата държава в писмена форма.

3. Завеждане на дело от консулско длъжностно лице или от консулски служител, когато той би могъл да се възползува от съдебния имунитет съгласно чл. 43 , го лишава от правото да се позовава на съдебния имунитет по отношение на който и да е насрещен иск,

непосредствено свързан с основния иск.

4. Отказът от съдебен имунитет при гражданско или административно дело не означава отказ от имунитета по отношение на изпълнение на съдебно решение, за което се изисква отделен отказ.

Член 46

Освобождаване от регистрация

на чужденци и от разрешение за престой

1. Консулските длъжностни лица, консулските служители и членовете на техните семейства, живеещи заедно с тях, се освобождават от всички задължения, предвидени от законите и правилниците на приемащата държава във връзка с регистрацията на чужденци и разрешението за престой.

2. Разпоредбите на точка 1 на този член не се прилагат обаче по отношение на консулски служител, който не е постоянен служител на изпращащата държава или който се занимава с частна дейност с цел печалба в приемащата държава, нито по отношение на член на неговото семейство.

Член 47

Освобождаване от получаване на разрешение за работа

1. Членовете на консулството, що се отнася до изпълнение на работата за изпращащата държава, се освобождават от всякакви задължения, свързани с получаването на разрешение за работа, установени от законите и правилниците на приемащата държава при приемане на работа на чужденци.

2. Частните домашни работници при консулските длъжностни лица и консулските служители, ако те не се занимават в приемащата държава с някаква друга дейност с цел печалба, се освобождават от задълженията, посочени в точка 1 на този член.

Член 48

Освобождаване от режима на общественото осигуряване

1. С изключение на случаите, предвидени в точка 3 на този член, разпоредбите за общественото осигуряване, действащи в приемащата държава, не се прилагат за членовете на консулството и за членовете на техните семейства, живеещи заедно с тях, що се отнася до работата, изпълнявана от тях за изпращащата държава.

2. Освобождаването, предвидено в точка 1 на този член, се разпростира също така по отношение на частните домашни работници, които се намират изключително на служба при членовете на консулството, при условие:

а) че те не са граждани на приемащата държава или нямат постоянно местожителство в нея; и

b) че по отношение на тях се прилагат разпоредбите за обществено осигуряване, действащи в изпращащата държава или в трета държава.

3. Членовете на консулството, наемащи лица, за които не се прилага освобождаването, предвидено в точка 2 на този член, са длъжни да изпълняват задълженията, които разпоредбите за обществено осигуряване, действащи в приемащата държава, налагат на работодателя.

4. Освобождаването, предвидено в точки 1 и 2 на този член, не изключва доброволното участие в системата за обществено осигуряване в приемащата държава при условие, че такова участие се разрешава от тази държава.

Член 49

Освобождаване от данъци и такси

1. Консулските длъжностни лица и консулските служители, а също така и членовете на техните семейства, живеещи заедно с тях, се освобождават от всички данъци и такси, лични или имуществени, държавни, районни и общински с изключение на:

a) косвени данъци, които обикновено са включени в цената на стоките или на услугите;

b) данъци и такси върху частните недвижими имоти, разположени на територията на приемащата държава, с изключенията, предвидени в разпоредбите на чл. 32 ;

c) данъци върху наследство или такси за прехвърляне на имоти, събирани от приемащата държава, с изключенията, предвидени от разпоредбите на точка "b" на чл. 51 ;

d) данъци и такси върху частните доходи, включително лихва от капитал, източникът на който се намира в приемащата държава, и данъци върху прихода от капиталовложенията в търговски и финансови предприятия, разположени в приемащата държава;

e) данъци и такси, събирани за конкретен вид услуги;

f) такси за регистриране, съдебни такси, ипотечни такси и марки, с изключенията, предвидени в разпоредбите на чл. 32 .

2. Членовете на обслужващия персонал се освобождават от данъци и такси върху заплатите, които получават за своята работа.

3. Членовете на консулството, които ползуват лица, заплатата на които не се освобождава от данък върху дохода в приемащата държава, трябва да спазват задълженията, които законите и правилниците на тази държава налагат на работодателя по отношение на събирането на данък върху дохода.

Член 50

Освобождаване от митнически сборове и митнически преглед

1. Приемашката държава в съответствие с приетите от нея закони и правилници разрешава да се внасят и освобождават от всякакви митнически сборове, такси и други подобни облагания, с изключение на разноски за склад, превоз и други подобни услуги:

a) предметите, предназначени за официално ползване от консулството;

b) предметите, предназначени за лично ползване от консулското длъжностно лице или от членовете на семейството му, живеещи заедно с него, включително и предметите, предназначени за неговото обзавеждане. Количеството на потребителните стоки не трябва да превишава количеството, необходимо за непосредствена употреба от съответните лица.

2. Консулските служители се ползват от привилегиите и освобождаването, посочени в т. 1 на този член, по отношение на предметите, внесени по време на тяхното първоначално обзавеждане.

3. Личният багаж на консулските длъжностни лица и на членовете на техните семейства, живеещи с тях, който пътува заедно с тези лица, се освобождава от митнически преглед. Той може да бъде подложен на митнически преглед само ако има сериозни основания да се предполага, че съдържа предмети, различни от посочените в буква "b" от точка 1 на този член, или предмети, чийто внос и износ е забранен от законите и правилниците на приемашката държава, или които попадат под нейните карантинни закони и правилници. Този преглед трябва да се извършва в присъствие на съответното консулско длъжностно лице или член на неговото семейство.

Член 51

Наследяване на член на консулството или на член на неговото семейство

В случай на смърт на член на консулството или на член на неговото семейство, живеещ заедно с него, приемашката страна трябва:

a) да разрешава изнасянето на движимото имущество на починалия с изключение на имуществото, което е било придобито в приемашката държава и което е обект на забрана за износ в момента на смъртта;

b) да не събира никакви държавни, районни или общински данъци върху наследство или за прехвърляне на движимо имущество, което се намира в приемашката държава единствено поради пребиваването в тази държава на починалото лице, като член на консулството или член на семейството на член на консулството.

Член 52

Освобождаване от лични повинности

Приемашката държава е длъжна да освобождава членовете на консулството и членовете на техните семейства, живеещи заедно с тях, от всякакви лични повинности и от всякакви обществени задължения, независимо от техния характер, а също така от военни

задължения, като реквизиции, контрибуции и настаняване на военни в квартирите им.

Член 53

Начало и край на консулските привилегии и имунитети

1. Всеки член на консулството се ползва от привилегиите и имунитетите, предвидени от тази конвенция, от момента на влизането му на територията на приемащата държава, пътувайки, за да заеме своя пост, или ако той вече се намира на тази територия, от момента, когато той е пристъпил към изпълняване на длъжността си в консулството.

2. Членовете на семейството на член на консулството, живеещи заедно с него, както и членовете на неговия частен персонал се ползват от привилегиите и имунитетите, предвидени от тази конвенция, от момента на предоставянето на члена на консулството на привилегии и имунитети в съответствие с точка 1 на този член или от момента на влизането им на територията на приемащата държава, или от момента, когато те са станали членове на неговото семейство или на неговия частен персонал, в зависимост от това, кое е станало по-късно.

3. Когато функциите на член на консулството се прекратят, неговите привилегии и имунитети, а също така привилегиите и имунитетите на членовете на неговото семейство, живеещи заедно с него, или на членовете на частния му персонал се прекратяват обикновено в момента, когато даденото лице напуска приемащата държава или след изтичането на разумен срок, за да направи това, в зависимост кой от тези моменти ще настъпи по-рано, но до това време те продължават да съществуват, дори в случай на въоръжен конфликт. Що се отнася до лицата, посочени в точка 2 на този член, техните привилегии и имунитети се прекратяват, когато те престанат да бъдат членове на семейството на член на консулството или напуснат работата си при него с уговорка обаче, че ако такива лица имат намерение да напуснат приемащата държава в течение на разумен срок, техните привилегии и имунитети се запазват до момента на тяхното заминаване.

4. По отношение обаче на действията, извършвани от консулско длъжностно лице или от консулски служител при изпълнение на своите функции, съдебният имунитет продължава да съществува без ограничаване във време.

5. В случай на смърт на член на консулство членовете на неговото семейство, живеещи заедно с него, продължават да се ползват от предоставените им привилегии и имунитети до момента на напускането от тях на приемащата държава или до изтичането на разумен срок за напускане на приемащата държава в зависимост кой от тези моменти ще настъпи по-рано.

Член 54

Задължения на трети държави

1. Ако консулското длъжностно лице, пътувайки за мястото на своето назначение или връщайки се на своя пост в изпращащата държава, преминава през или се намира на територията на трета държава, която му е издала виза, ако такава е необходима, тази трета държава му предоставя всички привилегии и имунитети, предвидени от другите членове

на тази конвенция, които са необходими за осигуряване на неговото преминаване или връщане. Това се отнася също и до членовете на неговото семейство, живеещи заедно с него и ползуващи се от такива привилегии и имунитети, които придружават консулското длъжностно лице или пътуват отделно, за да отидат при него или да се завърнат в изпращащата държава.

2. При обстоятелства, подобни на посочените в точка 1 на този член, трети държави не трябва да пречат на преминаването през тяхната територия на други членове на консулството или на членовете на техните семейства, живеещи заедно с тях.

3. Третите държави са длъжни да предоставят на официалната кореспонденция и на други официални съобщителни средства, преминаващи транзитно, включително и кодирани или шифровани телеграми, същата свобода и закрила, каквато се предоставя на консулските куриери, на които са издадени визи, ако такива са необходими, а също така на консулската поща, преминаваща транзитно, същата неприкосновеност и закрила, която приемащата държава е длъжна да предоставя в съответствие с тази конвенция.

4. Задълженията на третите държави, посочени в точки 1, 2 и 3 на този член, се отнасят също към лицата, посочени в тези точки и до тези официални съобщения и консулска поща, които попадат на територията на трета държава по силата на форсмажорни обстоятелства.

Член 55

Уважаване на законите и правилниците на приемащата държава

1. Без накърняване на техните привилегии и имунитети, всички лица, ползуващи се от привилегии и имунитети, са длъжни да уважават законите и правилниците на приемащата държава. Те също така са длъжни да не се намесват във вътрешните работи на тази държава.

2. Консулските помещения не трябва да се ползват за цели, несъвместими с изпълнението на консулските функции.

3. Разпоредбите на точка 2 на този член не изключват възможността да се настанят в една част от сградата, където се намират консулските помещения, канцелариите на други организации или представителство, при условие, че помещенията, предоставени за тези канцеларии, бъдат отделени от тези, които се използват от консулството. В този случай посочените канцеларии, за целите на тази конвенция, не се считат като съставляваща част от консулските помещения.

Член 56

Застраховка срещу щети, нанесени на трети лица

Членовете на консулството трябва да спазват всички изисквания, предвиджани от законите и правилниците на приемащата държава, по отношение на застраховките за гражданска отговорност при използването на сухопътно превозно средство, кораб или въздухоплавателно средство.

Член 57

Специални разпоредби относно частната дейност с приходоносна цел

1. Щатните консулски длъжностни лица не могат да се занимават в приемащата държава с никаква професионална или търговска дейност за своя лична изгода.

2. Привилегиите и имунитетите, предвидени от тази конвенция, не се предоставят:

a) на консулски служители или членове на обслужващия персонал, които упражняват в приемащата държава частна дейност с приходоносна цел;

b) на членове на семейството на лицето, посочено в буква "а" на тази точка, и на членовете от частния му персонал;

c) на членове на семейството на член на консулството, които сами се занимават в приемащата държава с частна дейност с приходоносна цел.

ГЛАВА III

РЕЖИМ, ПРИЛАГАН КЪМ ПОЧЕТНИТЕ КОНСУЛСКИ ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА И КЪМ

КОНСУЛСТВОТА, РЪКОВОДЕНИ ОТ ТЯХ

Член 58

Общи разпоредби, отнасящи се до улесненията, привилегиите и имунитетите

1. Членове 28, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38 и 39, точка 3 на член 54 и точки 2 и 3 на член 55 се отнасят и до консулствата, ръководени от почетни консулски длъжностни лица. Освен това, улесненията, привилегиите и имунитетите на такива консулства се уреждат от чл. 59, 60, 61 и 62.

2. Членове 42 и 43, точка 3 на член 44, членове 45 и 53 и точка 1 на член 55 се отнасят и до почетните консулски длъжностни лица. Освен това, улесненията, привилегиите и имунитетите на такива консулски длъжностни лица се уреждат от чл. 63, 64, 65, 66 и 67.

3. Привилегиите и имунитетите, предвидени в тази конвенция, не се предоставят на членовете на семейството на почетно консулско длъжностно лице или на консулски служител, работещ в консулство, ръководено от почетно консулско длъжностно лице.

4. Размяната на консулска поща между две консулства, намиращи се в различни държави и ръководени от почетни консулски длъжностни лица, се разрешава само със съгласието на двете приемащи държави.

Член 59

Закрила на консулските помещения

Приемащата държава взема необходимите мерки за закрила на консулските помещения на консулство, ръководено от почетно консулско длъжностно лице, за да се попречи те да бъдат нападнати или да им бъдат нанасяни щети и да се предотврати каквото и да е нарушение на спокойствието на консулството или накръняване на неговото достойнство.

Член 60

Освобождаване на консулските помещения от данъци и такси

1. Консулските помещения на консулство, ръководено от почетно консулско длъжностно лице, чийто собственик или наемател е изпращащата държава, се освобождават от всякакви държавни, районни и общински данъци и такси, с изключение на тези, събирани като възнаграждение за оказани конкретни услуги.

2. Освобождаването от данъци и такси, предвидено в точка 1 на този член, не се отнася за тези данъци и такси, с които съгласно законите и правилниците на приемащата държава се облага лицето, сключило договор с изпращащата държава.

Член 61

Неприкосновеност на консулския архив и документи

Консулският архив и документите на консулство, ръководено от почетно консулско длъжностно лице, са неприкосновени по всяко време и независимо от мястото, където се намират, при условие, че те се пазят отделно от другите книжа и документи и в частност от частната кореспонденция на шефа на консулството и на всяко лице, което работи с него, а също така от материалите, книгите и документите, отнасящи се до тяхната професия или тяхната търговия.

Член 62

Освобождаване от митнически сборове

Приемащата държава в съответствие с приетите от нея закони и правилници разрешава да се внасят и освобождава от всякакви митнически сборове, такси и други подобни облагания, с изключение на разносните за склад, превоз и подобен род услуги, за следните предмети при условие, че те са предназначени изключително за официално ползуване от консулство, ръководено от почетно консулско длъжностно лице: гербове, знамена, фирми, печати, книги, официален печатен материал, канцеларски мебели и обзавеждане и други подобни предмети, доставяни на консулството от изпращащата държава или по негово искане.

Член 63

Наказателна процедура

Когато срещу почетно консулско длъжностно лице е започнато наказателно преследване, то е длъжно да се яви пред компетентните органи. Производството обаче трябва да се води с дължимото към почетното консулско длъжностно лице уважение поради официалното му положение и с изключение на случаите, когато това лице е арестувано или задържано, по начин да се пречи колкото се може по-малко на изпълнението на консулските функции. Когато е необходимо почетно консулско лице да бъде предварително задържано, производството срещу него трябва да бъде започнато във възможно най-кратък срок.

Член 64

Закрила на почетно консулско длъжностно лице

Приемащата държава е длъжна да предоставя на почетно консулско длъжностно лице закрилата, която може да бъде необходима във връзка със заеманото от него официално положение.

Член 65

Освобождаване от регистрация на чужденци и от разрешение за престой

Почетните консулски длъжностни лица с изключение на тези, които упражняват в приемащата държава професионална или търговска дейност за своя лична изгода, се освобождават от всички задължения, предвидени от законите и правилниците на приемащата държава във връзка с регистрацията на чужденците и разрешението за престой.

Член 66

Освобождаване от данъци и такси

Почетното консулско длъжностно лице се освобождава от всякакви данъци и такси върху възнаградението и работната заплата, които получава от изпращащата държава за изпълнение на консулските си функции.

Член 67

Освобождаване от лични повинности

Приемащата държава е длъжна да освобождава почетно консулско длъжностно лице от всякакви лични повинности и от всякакви обществени задължения, независимо от техния характер, а също така от военни задължения, като реквизиции, контрибуции и настаняване на военни в квартирата му.

Член 68

Факултативен характер на институцията на почетните

консулски длъжностни лица

Всяка държава е свободна да решава дали ще назначава или приема почетни консулски длъжностни лица.

ГЛАВА IV

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 69

Консулски агенти, които не са шефове на консулства

1. Всяка държава е свободна да решава дали ще открива или ще допуска откриването на консулски агентства, ръководени от консулски агенти, които не са назначени от изпращащата държава като шефове на консулства.

2. Условиата, при които консулските агентства, посочени в точка 1 на този член, могат

да изпълняват своите функции, а също така привилегиите и имунитетите, от които могат да се ползват ръководещите ги консулски агенти, се установяват по споразумение между изпращащата държава и приемащата държава.

Член 70

Изпълнение на консулски функции от дипломатическо представителство

1. Разпоредбите на тази конвенция се прилагат, доколкото контекстът позволява това, и в случаите на изпълнение на консулски функции от дипломатическо представителство.

2. Пълните имена на членовете на дипломатическото представителство, прикрепени към консулската секция или натоварени по друг начин с изпълнението на консулските функции на представителството, се съобщават на Министерството на външните работи на приемащата държава или на органа, посочен от това министерство.

3. При изпълнение на консулски функции дипломатическото представителство може да се обръща:

а) към местните органи от консулския окръг;

б) към централните органи на приемащата държава, ако това се разрешава от законите, правилниците и обичаите на приемащата държава или от съответните международни споразумения.

4. Привилегиите и имунитетите на членовете на дипломатическото представителство, посочени в точка 2 на този член, продължават да се регулират от нормите на международното право относно дипломатическите отношения.

Член 71

Граждани или постоянни жители на приемащата държава

1. Ако приемащата държава не е предоставила никакви допълнителни улеснения, привилегии и имунитети на консулските длъжностни лица, които са граждани или постоянни жители на приемащата държава, те се ползват само от съдебен имунитет и лична неприкосновеност по отношение на официалните действия, извършвани от тях при изпълнение на техните функции, и от привилегиите, предвидени в точка 3 на чл. 44 . По отношение на тези консулски длъжностни лица приемащата държава също така е обвързана със задължението, посочено в чл. 42 . Когато срещу такова консулско длъжностно лице е започнато наказателно преследване, производството, с изключение на тези случаи, когато това лице е арестувано или задържано, трябва да се води по такъв начин, че да се пречи колкото се може по-малко на изпълнението на консулските функции.

2. Другите членове на консулството, които са граждани или постоянни жители на приемащата държава, и членовете на техните семейства, а също така членовете на семействата на консулските длъжностни лица, посочени в точка 1 на този член, се ползват от улесненията, привилегиите и имунитетите само в такава степен, в каквата те са им предоставени от приемащата държава. Членовете на семейството на член на консулството

и членовете на частния персонал, които са граждани или постоянни жители на приемащата държава, също така се ползват от улесненията, привилегиите и имунитетите само в такава степен, в каквата те са им предоставени от приемащата държава. Приемащата държава обаче е длъжна да осъществява своята юрисдикция над тези лица така, че да не пречи по изключителен начин на изпълнението на функциите на консулството.

Член 72

Недопускане на дискриминация

1. При прилагането на разпоредбите на тази конвенция, приемащата държава не трябва да проявява дискриминация между държавите.

2. Не се смята обаче, че има дискриминация, ако:

a) приемащата държава прилага някои от разпоредбите на тази конвенция ограничително поради ограничителното им прилагане към нейните консулства в изпращащата държава;

b) по обичай или по споразумение държавите си предоставят една на друга режим, по-благоприятен от този, който се предоставя от разпоредбите на тази конвенция.

Член 73

Отношение между тази конвенция и другите международни споразумения

1. Разпоредбите на тази конвенция не засягат другите международни споразумения, които са в сила между държавите - страни по тези споразумения.

2. Някоя разпоредба на тази конвенция не пречи на държавите да сключват международни споразумения, потвърждаващи, допълващи или развиващи нейните разпоредби или разширяващи тяхното поле на действие.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 74

Подписване

Тази конвенция е открита за подписване от всички държави - членки на Организацията на обединените нации или на някоя от специализираните организации, както и за всяка държава - страна по Статута на Международния съд, а също така за всяка друга държава, поканена от Общото събрание на Организацията на обединените нации да стане страна по конвенцията, както следва: до 31 октомври 1963 г. - във федералното министерство на външните работи на Република Австрия, и след това до 31 март 1964 г. - в главната квартира на Организацията на обединените нации в Ню Йорк.

Член 75

Ратификация

Тази конвенция подлежи на ратификация. Ратификационните документи се депозират при Генералния секретар на Организацията на обединените нации.

Член 76

Присъединяване

Тази конвенция е открита за присъединяване за всяка държава, спадаща към една от четирите категории, посочени в чл. 74 . Документите за присъединяване се депозират при Генералния секретар на Организацията на обединените нации.

Член 77

Влизане в сила

1. Тази конвенция влиза в сила на тридесетия ден след датата на депозиране при Генералния секретар на Организацията на обединените нации на двадесет и втория ратификационен документ или документ за присъединяване.

2. За всяка държава, която ратифицира тази конвенция или се присъедини към нея след депозирането на двадесет и втория ратификационен документ или документ за присъединяване, конвенцията влиза в сила на тридесетия ден след депозирането от тази държава на нейния ратификационен документ или документ за присъединяване.

Член 78

Уведомления, изпращани от Генералния секретар

Генералният секретар на Организацията на обединените нации уведомява всички държави, спадащи към една от четирите категории, посочени в чл. 74 :

a) за подписвания на тази конвенция и за депозирането на ратификационни документи и документи за присъединяване в съответствие с чл. 74, 75 и 76;

b) за датата на влизане в сила на тази конвенция в съответствие с чл. 77.

Член 79

Автентични текстове

Оригиналът на тази конвенция, чиито английски, испански, китайски, френски и руски текстове имат еднаква сила, се депозира при Генералния секретар на Организацията на обединените нации, който разпраща заверени копия от него на всички държави, спадащи към една от четирите категории, посочени в чл. 74 .

В удостоверение на което долуподписаните пълномощници, надлежно упълномощени от своите правителства, подписаха тази конвенция.

Съставена във Виена на двадесет и четвърти април хиляда деветстотин шестдесет и трета година.

УКАЗ № 947

на Председателя на Държавния съвет от 25.05.1989 г.

(ДВ, бр. 42 от 1989 г.)

Ратифицира Виенската конвенция за консулските отношения, Факултативния протокол за придобиване на гражданство и Факултативния протокол за задължително разрешаване на спорове, приети на 24 април 1963 г., със следната декларация по чл. 31, точка 2 от Конвенцията:

"Народна република България счита, че в съответствие с разпоредбата на чл. 31, точка 2 от Конвенцията властите на приемащата държава могат да влизат в консулските помещения в случай на пожар или друго стихийно бедствие в присъствието на представител на изпращащата държава или след като са направили всичко възможно, за да получат съгласието на ръководителя на консулското учреждение."